

رفتار اطلاع‌یابی پرستاران شاغل در بیمارستان‌های آموزشی شهر یزد*

علی اکبر رحیمیانفر^۱، رقیه حکیمیان^۲، طاهره سلیمی^۳

مقاله پژوهشی

چکیده

مقدمه: پرستاران در حرفه‌ی خود نیازمند کسب اطلاعات در سطح وسیعی می‌باشند، چرا که در بسیاری از مواقع تصمیم آنان برای بیمار نقش حیاتی دارد. وجود اطلاعات کافی و روزآمد می‌تواند تصمیم‌گیری را برای پرستاران آسان‌تر سازد. هدف مطالعه‌ی حاضر تعیین رفتار اطلاع‌یابی پرستاران شاغل در بیمارستان‌های آموزشی شهر یزد بود. بنابراین این مطالعه درصدد پاسخ‌گویی به این مسأله بود که پرستاران اطلاعات مورد نیاز خود را از چه منابع یا کانال‌های اطلاعاتی به‌دست می‌آورند و چه موانعی آن‌ها را از جستجوی مدارک و شواهد معتبر باز می‌دارد.

روش بررسی: جامعه‌ی پژوهش در این مطالعه‌ی توصیفی-تحلیلی ۳۲۰ پرستار شاغل در بیمارستان‌های آموزشی شهر یزد در سال ۱۳۹۰ شمسی با حداقل یک سال سابقه‌ی کار بود که به وسیله‌ی نمونه‌گیری آسان انتخاب شد. جهت گردآوری داده‌ها از پرسش‌نامه‌ی محقق‌ساخته که روایی و پایایی آن با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۸ مورد تایید قرار گرفت، استفاده شد که در آن نوع منابع مورد استفاده جهت جستجوی اطلاعات، هدف از جستجوی اطلاعات، موانع و مشکلات بازیابی اطلاعات و نیازهای اطلاعاتی پرستاران مورد سوال قرار گرفت. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار آماری SPSS نسخه‌ی ۱۷، آمار توصیفی برای توصیف داده‌ها و از آزمون آماری Chi-square جهت بررسی یکنواختی گویه‌ها استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که بیش‌تر پرستاران دارای مدرک لیسانس و سابقه‌ی کاری ۷/۲۹ تا ۹/۸۱ و اکثر آن‌ها زن بودند. آگاهی از پیشرفت‌های جدید در حوزه‌ی پرستاری مهم‌ترین نیاز اطلاعاتی بیش‌تر پرستاران بود. بیش‌ترین منبع مورد استفاده‌ی آن‌ها اینترنت (موتورهای جستجوی عمومی) و هدف اکثر آن‌ها روزآمدن کردن اطلاعات بود. ۷۴/۸٪ از پرستاران کمبود وقت را مهم‌ترین مانع برای جستجوی اطلاعات ذکر نمودند.

نتیجه‌گیری: پرستاران به‌خوبی به اهمیت روزآمد بودن اطلاعات در شغل‌شان که با بیمار پیوند خورده است آگاهند. اما دست‌یابی به اطلاعات جدید و روزآمد در حوزه‌ی پرستاری نیازمند آموزش و کسب مهارت‌های خاصی است. با توجه به یافته‌های حاصل از پژوهش حاضر پیشنهاد می‌شود که مسئولین بیمارستان‌ها بازه‌ی زمانی مشخصی را برای فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی پرستاران در نظر بگیرند.

واژه‌های کلیدی: پرستاران؛ اطلاعات؛ رفتار اطلاع‌یابی؛ بیمارستان‌ها

و بالینی نیاز است (۱) و این حرفه تغییر پارادایم خود به سوی عملکرد مبتنی بر شواهد را شروع کرده، اما این تغییر در بسیاری از کشورها کند بوده است. گذشته از آن پرستاران در عملکرد

دریافت مقاله: ۹۱/۵/۲۸ اصلاح نهایی: ۹۱/۸/۲۵

پذیرش مقاله: ۹۱/۹/۶

ارجاع: رحیمیانفر علی اکبر، حکیمیان رقیه، سلیمی طاهره. رفتار اطلاع‌یابی پرستاران شاغل در بیمارستان‌های آموزشی شهر یزد. مدیریت اطلاعات سلامت ۱۳۹۲؛ ۱۰(۵): ۷۱۳-۷۰۶.

* این مقاله حاصل طرح تحقیقاتی با حمایت مالی و اجرایی مرکز تحقیقات قلب و عروق افشار یزد در سال ۱۳۹۰ می‌باشد.

۱- کارشناس، پرستاری، مرکز تحقیقات قلب و عروق بیمارستان افشار، یزد، ایران
۲- کارشناس ارشد، کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشکده‌ی دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران (نویسنده‌ی مسؤول)

Email: hakimianr@gmail.com

۳- استادیار، پرستاری، دانشکده‌ی پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران

مقدمه

استفاده از شواهد علمی در حرفه‌ی پرستاری روز به روز فزونی می‌یابد. پرستاری حرفه‌ای است که در آن به طیف وسیعی از اطلاعات در مورد سلامت و مراقبت برای رفع نیازهای آموزشی

با توجه به اینکه پرستاران بیمارستان خصوصاً در بخش مراقبت ویژه مسؤلیت تمام مراقبت‌های بیمار خود را بر عهده دارند (۱۴)، در نتیجه آن‌ها ناچار به گزینش انواع مختلفی از اطلاعات در فعالیت‌هایشان هستند. آگاهی از نوع منبع اطلاعاتی مورد استفاده‌ی پرستاران برای درک فرایند پژوهش و تصمیم‌گیری بالینی حیاتی است (۱۵)، هم‌چنین تجربه نشان داده است که سوالات بالینی در حین انجام کار به‌وجود می‌آیند (۱۶). این مسأله که پرستاران در مواجهه با این سوالات از چه منابع یا کانال‌های اطلاعاتی استفاده می‌نمایند و چه موانعی آن‌ها را از جستجوی مدارک و شواهد معتبر بازمی‌دارد، محققان را بر آن داشت تا در مطالعه‌ی حاضر به تعیین رفتار اطلاع‌یابی پرستاران شاغل در بیمارستان‌های آموزشی شهر یزد بپردازند.

روش بررسی

مطالعه‌ی حاضر از نوع توصیفی بود که به روش مقطعی انجام گرفت. جهت انجام این مطالعه ابتدا تعداد کل پرستاران شاغل در بیمارستان‌های آموزشی شهر یزد (بیمارستان‌های افشار، شهید صدوقی، شهید رهنمون، سوانح و سوختگی) در سال ۱۳۹۰ با تماس با دفاتر پرستاری بیمارستان‌های مذکور ۷۵۰ نفر برآورد شد. با استفاده از روش نمونه‌گیری آسان تعداد مورد نیاز ۳۸۵ نفر در نظر گرفته شد که با مراجعه به بخش‌های بیمارستان‌ها و جلب همکاری پرستاران به کسانی که تمایل به شرکت در مطالعه داشتند و دارای حداقل یک سال سابقه‌ی کاری بودند، پرسش‌نامه داده شد. از این تعداد، ۳۲۰ نفر (۴۵/۷ درصد) پرسش‌نامه را تکمیل نموده و تحویل دادند. گردآوری داده‌ها توسط پرسش‌نامه‌ای محقق‌ساخته انجام شد که با استفاده از مطالعات مشابه در زمینه‌ی پرستاری (۱۷، ۱۱) تهیه شد و شامل سه بخش بود: در بخش اول مشخصات فردی (جنس، سابقه‌ی خدمت، میزان تحصیلات و ...) ثبت گردید؛ بخش دوم شامل چهار دسته سوال در خصوص رفتار اطلاع‌یابی بود، بدین ترتیب که نوع منابع مورد استفاده جهت جستجوی اطلاعات، هدف از جستجوی اطلاعات، موانع و مشکلات بازیابی اطلاعات و نیازهای اطلاعاتی پرستاران مورد سوال قرار گرفت؛ و در بخش سوم سوالاتی جهت آگاهی از علایق و پیشنهادهای پرستاران

مبتنی بر شواهد با مشکل مواجه هستند (۲). مهم‌ترین مشکل پرستاران در استفاده از شواهد پژوهشی، عدم آشنایی آنان به چگونگی جستجوی اطلاعات، تعیین منابع و بانک‌های اطلاعاتی مرتبط و تحلیل انتقادی منابع می‌باشد (۲)، لذا آن‌ها ترجیح می‌دهند که اطلاعات مورد نیازشان را از مسیری ساده، آسان و قابل اعتماد (۱) نظیر همکاران، پرستاران حرفه‌ای و دیگر اعضای تیم درمان به‌خصوص پزشکان به‌دست آورند (۴، ۳) و آن‌ها کم‌تر از منابعی مانند کتب درسی (۵) و مجلات چاپی (۶) استفاده می‌نمایند.

پژوهش نیک‌پیمان نشان داد که مهم‌ترین منابع اطلاعاتی مورد استفاده‌ی پرستاران در کار بالینی، ابتدا تجربه و سپس اطلاعات کسب شده در دوره‌ی تحصیل و طول خدمت بوده و کم‌ترین منابع اطلاعاتی مورد استفاده مجلات پرستاری می‌باشند (۷). نتایج مطالعه‌ی کاهویی نیز نشان داد، بیش‌ترین منبع اطلاعاتی که توسط دانشجویان پرستاری به‌طور روزانه مورد استفاده قرار می‌گیرد کارکنان پرستاری، بیمار یا همراه وی و پزشک سرپرست بوده و آن‌ها کم‌تر از کتب چاپی، مجلات علمی و اینترنت استفاده می‌نمایند (۸).

در مورد استفاده از منابع اطلاعاتی الکترونیکی نیز هرچند تحقیقات نشان داده که این منابع از اواسط دهه‌ی ۹۰ محبوبیت زیادی پیدا کرده‌اند، اما نتایج بررسی‌های انجام یافته در خصوص استفاده از آن‌ها متفاوت است (۹، ۵). در بیش‌تر تحقیقات انجام گرفته، بانک‌های اطلاعاتی به‌عنوان منبع اطلاعاتی پرستاران ذکر شده است، اما عوامل متعددی از جمله عدم دسترسی به کامپیوتر (۱۰)، عدم دسترسی به کتابخانه و دیگر منابع اطلاعاتی (۱۱)، عدم آشنایی با تکنیک‌های جستجو (۱۱) و کمبود وقت برای جستجو در بین حجم زیاد اطلاعات (۱۱، ۵) مانع موفقیت پرستاران در دستیابی به اطلاعات شده است.

اگر چه جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی یک مهارت حیاتی برای پرستاران است (۱۲)، ولی ممکن است آن‌ها مهارت‌های لازم جهت پیدا کردن اطلاعات مورد نیازشان را نداشته باشند (۱۱)، چون به آن‌ها آموزش کافی داده نشده است (۱۰). اما تحقیقات نشان داد که با آموزش و تمرین، مهارت استفاده از پایگاه‌ها و منابع اطلاعاتی در این افراد افزایش می‌یابد (۱۳، ۱۰).

($Pvalue > 0/05$). افراد دارای مدرک لیسانس به‌طور معنی‌داری بیش از پرستاران دارای مدرک فوق دیپلم، گزینه‌ی «پیشرفت‌های جدید در حوزه‌ی پرستاری» را به‌عنوان نوع اطلاعات مورد نیاز عنوان نموده بودند ($Pvalue = 0/019$). در گویه‌ی «اطلاعات کامل درباره‌ی بیماری و درمان» افراد با سابقه‌ی کاری مختلف دارای تفاوت معنی‌داری بودند ($Pvalue = 0/037$). به‌طوری‌که افراد دارای سابقه‌ی کاری کم‌تر تمایل بیش‌تری به داشتن اطلاعات کامل درباره‌ی بیماری‌ها و درمان داشتند.

در خصوص منابع اطلاعاتی مورد استفاده، اکثر پرستاران (۶۴/۸ درصد) از اینترنت (موتورهای جستجوی عمومی مانند Google و Yahoo) جهت جستجوی اطلاعات و نزدیک به نیمی از آن‌ها (۴۶/۷ درصد) از گفتگو و مشورت با همکاران و هم‌تایان خود به‌عنوان منبع اطلاعاتی استفاده می‌کردند. کم‌ترین منبع مورد استفاده‌ی پرستاران بانک‌های اطلاعاتی (۱۸/۷ درصد) می‌باشد (جدول ۲).

جدول ۲: توزیع فراوانی منابع مورد استفاده‌ی پرستاران جهت جستجوی اطلاعات

فراوانی نسبی		منابع اطلاعاتی مورد استفاده
تعداد	درصد	
۲۰۸	۶۴/۸	اینترنت (موتورهای جستجوی عمومی مثل google)
۱۵۰	۴۶/۷	گفتگو و مشورت با همکاران و هم‌تایان خود
۱۳۸	۴۳	گفتگو و مشورت با همکاران رده بالا، پزشکان و متخصصان
۱۱۳	۳۵/۲	مجلات پرستاری
۱۰۵	۳۲/۷	بروشور داروها
۱۰۰	۳۱/۲	رسانه‌ها
۹۹	۳۰/۸	کتاب
۹۴	۲۹/۳	تجربه‌ی شخصی
۸۷	۲۷/۱	همایش‌ها و کنگره‌ها و سخنرانی‌ها
۷۵	۲۳/۴	مجلات پزشکی
۶۰	۱۸/۷	بانک‌های اطلاعاتی پزشکی (مثل Pubmed و Elsevier و ...)

هم‌چنین نتایج مطالعه نشان داد که تفاوت آماری معنی‌داری بین

مطرح شد. روایی پرسش‌نامه با مشاوره با چند تن از اساتید کتابداری و پرستاری بررسی شد و جهت تعیین پایایی پرسش‌نامه، پس از تهیه و تنظیم آن بوسیله‌ی ۳۰ پرستار به‌صورت پایلوت تکمیل گردید و برای تعیین پایایی ثبات درونی پرسش‌نامه، ضریب آلفای کرونباخ (Cronbach Alpha) $0/78$ محاسبه گردید. تجزیه و تحلیل آماری از طریق نرم‌افزار آماری SPSS ویرایش ۱۷ و آمار توصیفی جهت ترسیم جدول فراوانی و برای بررسی یکنواختی گویه‌ها از آزمون آماری Chi-Square استفاده شد.

یافته‌ها

براساس نتایج به‌دست آمده، اکثریت پرستاران زن (۷۸/۴ درصد)، دارای مدرک لیسانس (۸۱/۸ درصد) و دارای سابقه کار کلی $7/29$ تا $9/81$ بودند. مهم‌ترین اطلاعات مورد نیاز پرستاران به‌ترتیب آگاهی از پیشرفت‌های جدید در حوزه‌ی پرستاری (۷۹/۴ درصد) و آگاهی از اطلاعات دارویی (۷۲ درصد) بود و کم‌تر از نیمی از پرستاران (۳۵/۲ درصد)، اطلاع از آیین‌نامه‌ها و مقررات دولتی درباره‌ی مراقبت سلامتی را نیاز اطلاعاتی خود دانسته بودند (جدول ۱).

جدول ۱: توزیع فراوانی اطلاعات مورد نیاز پرستاران

فراوانی نسبی		اطلاعات مورد نیاز
تعداد	درصد	
۲۵۵	۷۹/۴	پیشرفت‌های جدید در حوزه‌ی پرستاری
۲۳۱	۷۲	اطلاعات دارویی
۲۲۲	۶۹/۲	اطلاعات کامل درباره‌ی بیماری‌ها و درمان
۱۹۵	۶۰/۷	مهارت‌های کامپیوتری
۱۹۰	۵۹/۲	مراقبت بهتر از بیمار
۱۶۱	۵۰/۲	تجهیزات جدید پزشکی
۱۱۳	۳۵/۲	آیین‌نامه‌ها و مقررات دولتی درباره‌ی مراقبت سلامت

نتایج مطالعه نشان داد که تفاوت آماری معنی‌داری بین زنان و مردان در مورد نوع اطلاعات مورد نیاز وجود نداشت

سطح تحصیلات متفاوت، تفاوت آماری معنی داری در هدف از جستجوی اطلاعات وجود نداشت. اما بین پرستاران با سابقه‌ی کاری متفاوت در گویه‌ی آمادگی برای شرکت در کنکور (ادامه تحصیل)، تفاوت آماری معنی داری وجود داشت ($Pvalue=0/003$)، بدان گونه که هر چه سابقه‌ی کاری فرد پیش تر می شود، تمایل اش برای ادامه‌ی تحصیل به طور معنی داری کاهش یافته بود.

مشکل اکثر پرستاران جهت دستیابی به اطلاعات کمبود وقت (۷۴/۸ درصد) و سپس نداشتن تسلط کافی به زبان انگلیسی (۵۷/۳ درصد) ذکر شده بود و کمترین مشکل برخورد نامناسب کتابداران عنوان گردید. چنانچه فقط ۶ نفر از پرستاران (۱/۹ درصد) این گزینه را به عنوان مشکل در جستجوی اطلاعات بیان کرده بودند (جدول ۴).

جدول ۴: توزیع فراوانی مشکلات پرستاران در دستیابی به اطلاعات مورد نیازشان

مشکلات دستیابی به اطلاعات		فراوانی نسبی
تعداد	درصد	
۲۴۰	۷۴/۸	کمبود وقت
۱۸۴	۵۷/۳	عدم آشنایی کافی با زبان‌های خارجی
۷۸	۲۴/۳	نبودن منابع کافی در کتابخانه‌ی مورد استفاده
۷۴	۲۳/۱	فقدان مهارت‌های کار با کامپیوتر
۸۳	۲۵/۹	فقدان مهارت‌های جستجو در اینترنت
۸۵	۲۶/۵	عدم دسترسی کافی به اینترنت
۶۶	۲۰/۶	کمبود نیروی متخصص کتابداری و اطلاع‌رسانی
۵۷	۱۷/۸	عدم روزآمد بودن منابع موجود
۵۱	۱۵/۹	وسعت دامنه‌ی اطلاعات
۴۳	۱۳/۴	عدم همکاری مسئولین بیمارستان
۴۰	۱۲/۵	عدم دسترسی به کتابخانه
۶	۱/۹	برخورد نامناسب کتابداران

زنان و مردان در استفاده از هیچ‌یک از منابع وجود نداشت ($Pvalue>0/05$). اما در پرستاران با سطح تحصیلات متفاوت از نظر استفاده از کتاب و اینترنت تفاوت آماری معنی داری وجود داشت ($Pvalue=0/003$)، بدین معنی که هر چه سطح تحصیلات بالاتر بوده، میزان استفاده از این دو منبع بیش تر شده بود. نتایج آماری نشان داد که در استفاده از سه منبع کتاب، اینترنت و همایش‌ها، کنگره‌ها و سخنرانی‌ها در افراد با سابقه‌ی کاری متفاوت تفاوت معنی داری وجود دارد. به طوری که پرستاران با سابقه‌ی کاری کم تر (۵-۱ سال) به طور معنی داری بیش تر از کتاب ($Pvalue=0/009$) و اینترنت ($Pvalue=0/007$) استفاده می نمودند و افراد با سابقه‌ی کاری (۱۲-۶ سال) به طور معنی داری کم تر در همایش‌ها، کنگره‌ها و سخنرانی‌ها شرکت می کردند ($P value=0/003$).

بیش تر پرستاران (۶۵/۱ درصد) هدف از جستجوی اطلاعات را روزآمد کردن اطلاعات‌شان و پاسخ به سوالات بالینی (۶۴/۵ درصد) ذکر کردند و تعداد کمی از پرستاران (۱۶/۸ درصد) با هدف انجام فعالیت‌های پژوهشی و تحقیقاتی به جستجوی اطلاعات پرداخته بودند (جدول ۳).

جدول ۳: توزیع فراوانی هدف پرستاران از جستجوی اطلاعات

هدف از جستجوی اطلاعات		فراوانی نسبی
تعداد	درصد	
۲۰۹	۶۵/۱	روزآمد کردن اطلاعات
۲۰۷	۶۴/۵	پاسخ به سوالات بالینی
۱۱۳	۳۵/۲	برقراری ارتباط علمی با همکاران
۶۹	۲۱/۵	آمادگی برای شرکت در کنکور (ادامه تحصیل)
۵۵	۱۷/۱	تهیه‌ی مقالات علمی
۵۴	۱۶/۸	انجام کارهای پژوهشی

نتایج آماری نشان داد که بین زنان و مردان تنها در مورد آمادگی برای شرکت در کنکور (ادامه تحصیل) تفاوت معنی داری وجود دارد ($Pvalue=0/003$)، به طوری که زنان به طور معنی داری تمایل بیش تری برای ادامه تحصیل داشتند. بین پرستاران با

اطلاعاتی پرستاران دانستن قوانین دولتی مربوط به مراقبت سلامت و کم‌ترین نیاز، کسب آگاهی درباره‌ی مهارت‌های کامپیوتری ذکر شده است. به نظر می‌رسد که همراه با بالاتر رفتن مدرک پرستاران تمایل به آگاهی در این افراد افزایش می‌یابد. پرستاران تازه کار تمایل بیشتری به داشتن اطلاعات کامل درباره‌ی بیماری‌ها و درمان دارند که این می‌تواند به علت دانش محدود و تجربه‌ی کم آن‌ها باشد، چرا که تصمیم‌گیری‌های بالینی نیازمند داشتن مهارت، دانش و اعتماد به نفس می‌باشد (۲۰).

برخلاف مطالعه‌ی نیک‌پیما که بیش‌ترین منبع اطلاعاتی پرستاران را تجربه و استفاده از معلومات کسب شده در دوره‌ی تحصیل و طول خدمت عنوان نموده بود (۷)، در مطالعه‌ی حاضر بیش‌ترین منبع مورد استفاده پرستاران اینترنت می‌باشد، ولی تعداد کمی از بانک‌های اطلاعاتی مورد استفاده قرار می‌گیرد. با توجه به این‌که نتایج جستجویی که با استفاده از موتورهای جستجوی عمومی صورت می‌گیرد از سایت‌ها و وبلاگ‌های مختلف آورده می‌شوند، چندان قابل اعتماد نیستند و نمی‌توان آن‌ها را مدرک معتبر علمی یا مدرک مبتنی بر شواهد محسوب نمود، ولی عموماً پرستاران به علت کمبود وقت و نداشتن مهارت‌های لازم، موتورهای جستجوی عمومی را برای دسترسی به اطلاعات انتخاب می‌کنند (۱۶). گفتگو و مشورت با همکاران و سایر متخصصان یکی دیگر از روش‌های دانش‌افزایی و پاسخ به سوالات بالینی است که در مطالعه‌ی حاضر و مطالعات متعدد دیگری (۲۱، ۱۵، ۴) از مهم‌ترین منابع کسب اطلاعات عنوان شده است. پرستاران عموماً به علت این‌که نمی‌توانند بیمار و محل کارشان را ترک کنند، از منابعی که در بخش در دسترس‌شان است استفاده می‌کنند (۱۴)، اما علی‌رغم راحتی و سرعت بهره‌گیری از دانش همکاران، احتمال خطا و سوگیری وجود دارد، زیرا ممکن است افراد مختلف نظرات متفاوتی داشته باشند، لیکن این روش از اعتبار علمی قوی برخوردار نمی‌باشد (۱۶). درحالی‌که کاهویی در مطالعه‌ی خود بیان داشته است که دانشجویان پرستاری تمایل کمی به استفاده از کتب چاپی، مجلات علمی و اینترنت دارند (۸)، در این مطالعه پرستاران با سطح تحصیلات بالاتر و پرستاران تازه کار تمایل بیشتری به

نتایج مطالعه نشان داد که تفاوت آماری معنی‌داری بین زنان و مردان در مورد مشکلات دست‌یابی به اطلاعات وجود نداشت ($Pvalue > 0.05$). نظر پرستاران با سطح تحصیلات متفاوت در گزینه‌ی کمبود وقت، تفاوت آماری معنی‌داری را نشان داد ($Pvalue = 0.000$). افراد دارای مدرک لیسانس و دیپلم به‌طور معنی‌داری بیش از پرستاران دارای مدرک فوق دیپلم، گزینه‌ی کمبود وقت را به‌عنوان مشکلی برای جستجوی اطلاعات ذکر کرده بودند. بین افراد با سابقه‌ی کاری مختلف در گویه‌ی نبودن منابع کافی در کتابخانه‌ی مورد استفاده، اختلاف آماری معنی‌داری وجود داشت ($Pvalue = 0.000$), بدین صورت که هر چه سابقه‌ی کاری افراد بیشتر شود، کم‌تر این گویه را به‌عنوان مشکلی در جستجوی اطلاعات ذکر کردند.

در بررسی علایق آموزشی، ۵۱/۷ درصد پرستاران بیان داشتند، در صورتی‌که آموزش در دسترس باشد به شرکت در کلاس‌های آموزش زبان انگلیسی علاقه دارند و نیمی از پرستاران (۵۰/۸ درصد) تمایل به دانستن چگونگی دست‌یابی به منابع اینترنتی دارند و ۴۹/۵ درصد پرستاران خواهان گذراندن کلاس‌های کامپیوتر و ۴۲/۷ درصد تمایل به آموزش چگونگی جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی پزشکی داشتند. تشکیل دوره‌های منظم آموزش اطلاع‌یابی، پیشنهاد ۶۶ درصد پرستاران و بهبود سرعت اینترنت درخواست ۴۳ درصد از پرستاران بود.

بحث

حرفه‌ی پرستاری حرکت به سوی مراقبت مبتنی بر شواهد علمی را در پیش گرفته است، اما به نظر می‌رسد که پرستاران به‌عنوان بزرگ‌ترین گروه حرفه‌های سلامت، کم‌تر به کتابخانه‌ها و مجلات علمی پرستاری مراجعه می‌کنند (۱۱)، از آن‌جا که متون علمی می‌تواند تأثیر مثبتی روی درمان بیماران داشته باشد (۱۸)، از آن‌ها انتظار می‌رود که تصمیمات بالینی خود را براساس شواهدی که از تحقیقات به‌دست آمده است بگیرند (۱۹).

در مطالعه‌ی حاضر بسیاری از پرستاران احساس می‌کردند که نیازمند کسب آگاهی از پیشرفت‌های جدید در حوزه‌ی پرستاری و اطلاعات دارویی هستند که با نتایج مطالعه‌ی Lathey (۱۱) همخوانی دارد. اما در مطالعه‌ی Lathey (۱۱) مهم‌ترین نیاز

نتیجه‌گیری

هر چند به نظر می‌رسد که کم‌توجهی به استفاده از تحقیقات و اتکای عمده به تجربه در کارکنان بهداشتی عمومیت قابل توجهی دارد، اما مشخص شده است که پرستارانی که اعمال خود را براساس مدارک و شواهد علمی پایه‌گذاری نموده‌اند، توانسته‌اند تصمیمات بهتری را اتخاذ کنند (۲۳). اما دست‌یابی به مدارک معتبر و اطلاعات جدید و روزآمد در حوزه‌ی پرستاری نیازمند کسب مهارت‌هایی نظیر آشنایی با کامپیوتر، نحوه‌ی جستجوی مدارک معتبر علمی یا مبتنی بر شواهد، آموزش روش تحقیق و پژوهش، آموزش زبان انگلیسی و رفع سایر موانع و مشکلات می‌باشد. ارزیابی مراقبت پرستاری با کیفیت بالاتر منجر به کوتاه شدن مدت بستری در بیمارستان و افزایش سرعت بهبودی بیماران می‌گردد.

پیشنهادهای

- مسؤولین بیمارستان باید بازه‌ی زمانی مشخصی را برای آموزش پرستاران و همچنین جهت فعالیت‌های پژوهشی آن‌ها در نظر بگیرند.
- شرایطی فراهم شود تا نظیر بسیاری از کشورها در بیمارستان‌های ایران نیز کتابداران بالینی به کار گرفته شوند تا در رفع نیازهای اطلاعاتی پرستاران و سایر اعضای تیم بالینی به آن‌ها کمک نمایند.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله نویسندگان مقاله از حمایت مالی و اجرایی مرکز تحقیقات قلب و عروق افشار یزد و کلیه‌ی پرستارانی که به سوالات پژوهش پاسخ دادند، تشکر و قدردانی به عمل می‌آورند.

استفاده از کتاب و اینترنت داشتند که این مسأله می‌تواند نشان‌دهنده‌ی تمایل به بالا بردن سطح معلومات و یا ادامه تحصیل در این افراد باشد.

در مطالعه‌ی حاضر روزآمد کردن اطلاعات و پاسخ به سوالات بالینی مهم‌ترین هدف اکثر پرستاران در جستجوی اطلاعات می‌باشد. پرستاران به‌خوبی به اهمیت روزآمد بودن اطلاعات در شغل‌شان که با بیمار پیوند خورده است آگاه‌اند، همچنین کار در بالین بیمار و مشاهده‌ی بیماران می‌تواند منبع سوالات متعددی برای پرستاران باشد (۲۲) که یافتن پاسخ برای این سوالات قبل از این که فراموش شوند بسیار مهم است. پرستاران تازه کار تمایل بیشتری به ادامه‌ی تحصیل داشتند که این می‌تواند حاکی از این باشد که با افزایش سن شخص بیش‌تر درگیر مسایل و مشکلات شخصی و همچنین کار بالینی شده و تمایل‌اش را برای ادامه تحصیل از دست می‌دهد.

مهم‌ترین موانع و مشکلات دست‌یابی به اطلاعات اکثر پرستاران کمبود وقت می‌باشد. با توجه به این که اغلب پرستاران ضرورت را در امور روزانه‌ی بالینی می‌دانند (۱۶) و همچنین به علت کار زیاد، عموماً با نداشتن وقت آزاد برای جستجوی اطلاعات مواجه هستند. از دیگر مشکلات نداشتن تسلط کافی به زبان انگلیسی است، با توجه به این که بیش‌تر کتاب‌های مرجع، مجلات معتبر علمی، بروشور داروها و ... به زبان انگلیسی منتشر می‌شوند، تسلط به این زبان می‌تواند در روزآمد شدن اطلاعات نقش اساسی داشته باشد. پرستاران تازه کار نسبتاً بیش‌تر، نبودن منابع کافی در کتابخانه‌ی مورد استفاده‌شان را مشکلی جهت جستجوی اطلاعات برشمردند، چرا که آن‌ها با توجه به نتایج ذکر شده تمایل بیشتری به ادامه تحصیل دارند.

References

1. Dee C, Blazek R. Information needs of the rural physician: a descriptive study. Bull Med Libr Assoc 1993; 81(3): 259° 64.
2. Habibi S, Rezaei Hachesoo P, Tabaghi R. Enhancing Information Literacy as a Base of Developing Evidence-Based Nursing. Health Inf Manage 2010; 7(3): 371-8. [In Persian]
3. Fakhoury WK, Wright D. Communication and information needs of a random sample of community psychiatric nurses in the United Kingdom. J Adv Nurs 2000; 32(4): 871° 80.
4. Cogdill K. Information needs and information seeking in primary care: a study of nurse practitioners. J Med Libr Assoc 2003; 91(2): 203° 15.
5. Verhey MP. Information literacy in an undergraduate nursing curriculum: development, implementation, and evaluation. J Nurs Educ 1999; 38(6): 252° 9.

6. Pyne T, Newman K, Leigh S, Cowling A, Rounce K. Meeting the information needs of clinicians for the practice of evidence-based healthcare. *Health Libr Rev* 1999; 16(1): 3° 14.
7. Nikpayma N , Izadi A. Assessment on knowledge sources used in nursing practice. *Journal of Health Promotion Management* 2012; 1(1) :55-61. [In Persian]
8. Kahouei M , Alaie S. The survey of information needs and the use of information resources among nursing students in emergency clinical education. *Iranian Journal of Nursing Research* 2012, 7(24): 62-71. [In Persian]
9. Grajek SE, Calarco P, Frawley SJ, Mckay J, Miller PL, Paton JA, et al. Evaluating IAIMS at Yale: information access. *J Am Med Inform Assoc* 1997; 4(2): 138° 49.
10. Richwine MP, McGowan JJ. A rural virtual health sciences library project: research findings with implications for next generation library services. *Bull Med Libr Assoc* 2001; 89(1): 37° 44.
11. Lathey JW, Hodge B. Information seeking behavior of occupational health nurses. How nurses keep current with health information. *AAOHN J* 2001; 49(2): 87-95.
12. McCannon M, O neal PV. Results of a national survey indicating information technology skills needed by nurses at time of entry into the work force. *J Nurs Educ* 2003; 42(8): 337° 40.
13. Wozar JA, Worona PC. The use of online information resources by nurses. *J Med Libr Assoc* 2003; 91(2): 216° 21.
14. McKnight M. The information seeking of on-duty critical care nurses: evidence from participant observation and in-context interviews. *J Med Libr Assoc* 2006; 94(2): 145-51.
15. Estabrooks CA, Chong H, Brigidear K, Profetto-McGrath J. Profiling Canadian nurses' preferred knowledge sources for clinical practice. *Can J Nurs Res* 2005; 37(2): 118-40.
16. Tod AM, Bond B, Leonard N, Gilsenan JJ, Palfreyman S. Exploring the contribution of the Clinical Librarian to facilitating evidence-based nursing. *J Clin Nurs* 2007; 16(4): 621-9.
17. Dee C, Stanley EE. Information-seeking behavior of nursing students and clinical nurses: implications for health sciences librarians. *J Med Libr Assoc* 2005; 93(2): 213-22.
18. Marshall JG. The impact of the hospital library on clinical decision making: the Rochester study. *Bull Med Libr Assoc* 1992; 80(2): 169-78.
19. Thompson C, McCaughan D, Cullum N, Sheldon TA, Mulhall A, Thompson DR. Research information in nurses' clinical decision-making: what is useful? *J Adv Nurs* 2001; 36(3): 376-88.
20. Gillespie M, Peterson BL. Helping novice nurses make effective clinical decisions: the situated clinical decision-making framework. *Nurs Educ Perspect* 2009; 30(3): 164-70.
21. Spenceley SM, O'Leary KA, Chizawsky LL, Ross AJ, Estabrooks CA. Sources of information used by nurses to inform practice: An integrative review. *Int J Nurs Stud* 2008; 45(6): 954-70.
22. Mulhall A. Nursing research: what difference does it make? *J Adv Nurs*. 1995; 21(3): 576-83.
23. Adib-Hajbaghery M. Iranian nurses perceptions of evidence-based practice: A qualitative study. *Feyz, Kashan University of Medical Sciences & Health Services* 2007; 11(2): 44-52. [In Persian]

Assessment of Information Seeking Behavior of Nurses in Academic Hospitals of Yazd*

Ali Akbar Rahimianfar¹; Roqayeh Hakimian²; Tahereh Salimi³

Original Article

Abstract

Introduction: Nurses need to have extended information in their profession and their decision may have a vital clue for patients. Up to date information may lead to easier decision making for them. Due to the fact that how nurses get their information from sources and what is the barrier to access to the sources and evidence, we decided to study the information-seeking behaviors of nurses in educational hospital in Yazd, Iran.

Methods: Research community of this analytic study was consisted of 320 nurses that have been worked in Yazd Academic Hospital with at least one year history of professional working. Data gathering was done via a questionnaire that its validity was approved with Cronbach's Alpha 0/78, it included sources of information, goals of research, Problems of access to information and information needs. Data analyzed by SPSS 17 software and tested with chi-square test.

Results: Our study showed that most of nurses had license certificate and was female with mean working history of 9.81 ± 7.29 year. The most important informational needs knew about new developments in nursing filed. Time limitation was the important preventing factors in 74.8% of nurses. For information searching the internet was the most used source (public search engines) for updating their knowledge.

Conclusion: Nurses know that information is important in their occupational. Availability to new and up to date information in nursing filed needs some training and having some special skills. Upon to our study we suggest that hospital managers must take some special time for nurses training and research activities.

Keywords: Nurse; Information; Information Seeking Behavior; Hospitals

Received: 18 Aug, 2012

Accepted: 26 Nov, 2012

Citation: Rahimianfar AA, Hakimian R, Salimi T. **Assessment of Information Seeking Behavior of Nurses in Academic Hospitals of Yazd.** Health Inf Manage 2013; 10(5): 713.

* This article is derived from a research project supported by Yazd Cardiovascular Research Center, Afshar Hospital, Yazd, Iran.

1- BSc, Nursing, Yazd Cardiovascular Research Center, Afshar Hospital, Yazd, Iran

2- MSc, Library and Information Sciences, Dental School, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran (Corresponding Author) Email: hakimianr@gmail.com

3- Assistant Professor, Nursing, Faculty of Nursing, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran